

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/85/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013202224
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1013202224.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ R. W., H. R. XXX, H. R., 2/ D. W., H. R. XXX, H. R., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci v Bratislave, Nám. Slobody 12, Bratislava 15, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4955/2013/US1945/11/ČRZ:48161/13 zo dňa 16.10.2013, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. apríla 2015, č.k. 1S 302/2013-40, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. apríla 2015, č.k. 1S 302/2013-40, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 23. apríla 2015, č.k. 1S 302/2013-40, konanie podľa ust. § 250 ods. 3 O.s.p. zastavil z dôvodu, že žalobcovia nepredložili riadne a včas plnomocenstvo. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov ich náhradu nepriznal.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podali žalobcovia odvolanie. Uviedli, že vzápätí ako boli vyzvaní na predloženie plnomocenstva, písomne požiadali centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta celkovo trikrát, bez reakcie zo strany centra právnej pomoci. Svoje žiadosti adresovali riaditeľke centra.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada,

aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa ust. § 5 ods. 1 O.s.p. súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a, alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa ust. § 492 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či boli naplnené dôvody pre postup súdu podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., kedy došlo k zastaveniu konania z dôvodu nepreukázania povinného právneho zastúpenia.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 4955/2013/US1945/11/ČRZ:48161/13 zo dňa 16.10.2013, ktorým žalovaný rozhodol o povinnosti žalobcov zaplatiť finančnú účasť vo výške 48,- Eur v splátkach. Proti uvedenému rozhodnutiu nebol podľa ust. § 6a ods. 3 zák.č. 327/2005 Z.z. prípustný opravný prostriedok, rozhodnutie však bolo preskúmateľné súdom. Žalobcovia sa žalobou domáhali prieskumu uvedeného rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (preskúmanie zákonnosti rozhodnutia na základe žaloby). Krajský súd priznal žalobcom oslobodenie od súdnych poplatkov a zároveň ich vyzval uznesením zo dňa 25.11.2014,

č.k. 1S/302/2013-33, na predloženie originálu plnomocenstva udeleného advokátovi, ktorý ich bude zastupovať v konaní. Žalobcovia boli poučení v súlade s ust. § 30 O.s.p. a odkázaní na Centrum právnej pomoci. Následne krajský súd konanie pre nepredloženie plnej moci riadne a včas zastavil.

V predmetnej veci sa žalobcovia domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., v ktorom sa vyžaduje povinné právne zastúpenie (§ 250a O.s.p.). Povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúma zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Krajský súd síce vyzval žalobcov uznesením na predloženie plnomocenstva, avšak ich nepoučil o následkoch ich nečinnosti, ktorej dôsledkom je zastavenie konania (§ 250d ods. 3 O.s.p.). Absencia povinného právneho zastúpenia je podmienka konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný. V ust. § 5 O.s.p. je upravená všeobecná poučovacia povinnosť súdu. Obsahom tohto ustanovenia je poučenie o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania. Súd je povinný poučiť účastníkov konania najmä o tom, aké práva im priznávajú a aké povinnosti im ukladajú procesné predpisy, ako je potrebné nimi zamýšľané procesné úkony vykonať, aby sledovali procesné účinky, prípadne ako je potrebné odstrániť vady už vykonaných procesných úkonov, aké právne následky sú spojené s vykonanými procesnými úkonmi a ako je potrebné splniť procesnú povinnosť zo zákona alebo z rozhodnutia súdu. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ krajský súd nepoučil žalobcov o následku ich nečinnosti, t.j. nepreukázania povinného právneho zastúpenia v konaní, ktorým je zastavenie konania podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p.,

nepostupoval v súlade so všeobecnou poučovacou povinnosťou vyplývajúcou z ust. § 5 O.s.p. a týmto postupom im odňal možnosť konať pred súdom.

Na základe vyššie uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu podľa ust. § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3, s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu vzhľadom na znenie ust. § 491 ods. 1 S.s.p. a ust. § 49 ods. 2 písm. d/ S.s.p. vec meritórne prejednať a rozhodnúť.

Súčasne prvostupňový súd rozhodne o náhrade trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 492 ods. 2 S.s.p, § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p. a v spojení s ust. § 167 a nasl. S.s.p.

Rozhodnutie senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.